

Kjak

Axel Hansen
Fiskimaður

Armóð reiðara-felagsins

Vit hava í dag ein heimaflota sum er samansettur av ymiskum ból­kum, t.d. trolar-um, línubátum, garnabátum og øðrum. Hesin flotin er ein blanding av gomlum óhóskandi skipum, til góð ný­­tí­mans skip. Hesi skip hava flest øll maskinorku, sum er best egna til veiðu-hátt teirra.

Manninganar á hesum skipum hava ymisk býtis-procent, alt eftir hvør veiðu-hátturin er. Men nøkur ting eru felags: Landing, vørugjald, ísur, kassaleiða, sum fer av óbýttarið sølu, t.v.s. manninganar gjaldað av hesum. Harnæst kemur proviantur, sum bert er tað tú etur. Men orðið proviantur verður vanligt nýtt av reiðarum, sum sápa, wc pappír og útgerð til gallu (køk), sum manningin eisini skal gjaldað fyri, hóast tað ikki er teirra skylda.

Tá eitt skip landar og endar túr, t.d. kl. 07.00 á morgnið og byrjar nýggjan túr kl. 20.00 á kvøldið, skal manningin gjaldað provi-ant tvær ferðir sama døg­n. Hetta er galdandi fyri øll skip, sum fiska undir Føroy-um. Hesi gera ímillum 20 – 40 túrar um árið. (Mann-ing x túrar = pening til reiðaran).

Fiskiloyvini sum vit kenna tey í dag, vóru útvega ókeyp­is frá landinum. Men sum flest okkara hava sæð, hava nakrir reiðarar nýtt hesi loyvir sum handils-vøru sínamillum, við vinn-ingið ájavnt vápna og narkohandið. Samstundis hava hesir somu k­laga yvir, hvussu kostaðarmikið tað er, at dríva fiskivinnu undir Føroyum.

Síðani fiskidagaskipanin bleiv veruleikið og til í dag, hevur reiðarafelagið gramt seg um tær útreiðslur teir hava, men teir hava sjálvir skapt hesar, við sølu og keypi av fiskiloyvum og skipum, sum als ikki hava tað virði sum selt og keypt

verður fyri. Hyggja vit eftir flotanum í dag, siggja vit at flestu skip skylda pening upp um skortsteinin. Grundin er ikki útreiðslur til ný­­tí­mans tøkni, men heldur spekulati­ón millum reiðarar-bankar og ikki minst politikkarar, sum ikki vilja tippa tey hol sum eru í lógum okkara.

Tað er í dag fleiri reið-arar, sum klára seg væl og hava ikki áhuga í verk-bannið, bara fyri at for-vinnað meira. Men hava eina vinnu sum er góð og effektiv og gevur til allar partar, men vit hava eisini aðrar, sum bert hugsa um seg sjálvar og vilja hava onnur at gjaldað.

Fleiri skip eru 20 – 40 ára gomul. Hesi hava fiska fyri hundratals milli­ónir hvørt. Ný­­tí­mans gerð av somu er minimal, men tey skylda næstan líka nógv nú, sum tá tey vóru keypt. Alt hevur ikki bert verði útreiðslur.

Hvar er peningurin nú, um hann ikki er í reiðari-num? Tit hava ikki sett á stovn t.d. trygdargrunn – oljugrunn- hjálpargrunn, ella nakað, sum kann standa í móti við í verri tíðum, sum altíð koma og fara innan veiðuflo­tan.

Nú formaðurin í reiðara-felagnum gremur seg um oljuúreiðslurnar, kundi eg hugsa mæ­r at vita, um tit veruliga gjalda dagsprís­in, og ikki hava fingi ein vissan avsláttur frá oljufeløg-unum. Grundin fyri hesum, er at eitt miðal skip (ein partrolari) brúkar ca. 200 ferðir meir í olju, enn eitt vanligt húsarhald hvørt ár.

Nei, tit í reiðarafelagnum. Gjaldið sjálvir tykkara útreiðslur. Kunnu tit ikki tað, so selji skip tykkara, hvussu nógvir tinglimir vóru á fundi, tá atkvøðugreiðslan fór fram. Men onkrar av hasum 20 atkvøðunum mugu so í hvussu so er vera komnar frá Sambandsflokkinum ella Fólka­flokkinum, tí teir áttu 7 tinglimir í part, og trekkja vit

Helgi Abrahamsen
løgtingsmaður

Vorið sum prógv

Í farnu viku, spurdi eg, í eini blaðgrein, Kristoffuri Gaard-lykke, hvat hann grundaði sín pástand á, tá hann skrivaði, at Sambandsflokkurin í síni tíð hevði verið ímóti, at føroyingar fing­u sítt egna flogfelag.

Kristoffur var skjótur at svara. Longu somu nátt skriv-ar hann á Vágaportalinum, at hann skal kanna málið.

Tað tykist mæ­r lógið, at ein maður fyrst skrivar ein pástand í bløðini, og síðani lovar at kanna, um pástand-urin er rættur. Hann skuldi sjálvandi heldur havt kannað málið fyrst, og so kanska skrivað um tað aftaná.

Gevur sær sjálvur rætt

Eftir at hava kannað sín egna pástand í nakrar dagar, er Kristoffur endiliga komin til tað (ikki heilt óvæntaða) úrslit, at hann hevði rætt. Men nú hevur hann ikki bara funnið útav, at Sambandsflokkurin var ímóti, at føroyingar fing­u sítt egna flogfelag. Nei nú hevur Fólka-flokkurin eisini verið ímóti.

Maðurin skrivar, at hann hevur hugt í Løgtingstíðini, eftir tingmáli nr. 20 í tingsetuni 1987. Har sigur hann seg hava sæð (í álitinum), at Sambands-flokkurin og Fólka­flokkurin atkvøddu ikki fyri at stovna eitt føroyskt flogfelag.

Fleiri feilir

Hetta má sigast at vera illa lisið. Fyri tað fyrsta, so verða álit altíð skrivað áðrenn atkvøðugreiðsluna, og tí kann tað av góðum grundum ikki standa í álitinum, hvussu flokkarnir atkvøddu.

Fyri tað næsta, so stendur ikki í Løgtingstíðindum, hvussu hvør einstakur tingmaður ella flokkur atkvøddi. Har stendur bara, at 20 atkvøður vóru fyri, og eingin var ímóti. Tá í tíðini var ikki vanligt at atkvøða ímóti einum máli, og tí sæst ikki út frá atkvøðutølunum, hvussu nógvir tinglimir vóru á fundi, tá atkvøðugreiðslan fór fram. Men onkrar av hasum 20 atkvøðunum mugu so í hvussu so er vera komnar frá Sambandsflokkinum ella Fólka­flokkinum, tí teir áttu 7 tinglimir í part, og trekkja vit

tvær ferðir 7 frá 32, so koma vit niður um 20, so hatta ”prógv­ið” sær út til at detta sundur í límingini.

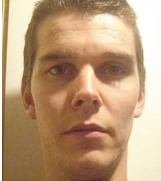
Semja var um flúgvina

Tað sum Løgtingstíðindi siga um tingmál nr. 20/1987 er, at skiftandi landsstýri høvdu í mong ár arbeitt við spurn-inginum um føroyska luttøku í millumlanda flúgving. Ein trupulleiki hevði verið, at tað var kostnaðarmikið at koma í gongd, og harafturat manglaðu útbúgv­in fólk á øllum økjum. Tí hevði landsstýrið gjørt avtalu við eitt danskt flogfelag (Cimber Air) um í felag at stovna eitt partafelag, har føroyingar skuldu eiga 51%, og eisini skuldi Cimber hjálpa til við at útbúgva fólk.

Kristoffur sigur, at Sam-bandsflokkurin og Fólka-flokkurin vildu hava eina loysn saman við Danair/ Mærsk Air um eitt danskt-føroyskt flogfelag, meðan aðrir flokkar vildu hava eitt føroyskt flogfelag. Tað stendur ikki í Løgtingstíðindum. Har stendur, at allir flokkar høvdu yn­ski um, at føroyingar skuldu uppi flúgvina, men ósemja var um, hvørt tað var rætt at binda seg til Cimber Air, áðrenn aðrir móguleikar vóru kannaðir út í æsir. Eingin tosaði um eitt 100% føroyskt flogfelag. Minnilutin fanst at manglandi kunning um tann fíggjarliga partin og tað lögfrøðisliga í sambandi við samstarvsavtaluna. Hildið varð eisini, at nakrir prakt-iskir spurningar í sambandi við flúgving og viðlíkahald ikki vóru nóg greidliga lýstir. Tað er ikki tað sama sum at vera ímóti, at føroyingar komu uppi flúgvina.

Endi

Tað gevur onga meining at brúka ov nógva tíð til at kjakast um hetta, men eg helt kortini, at tað gjørdi einki um fólk, ið koma við ymiskum leysum pástandum, onkuntíð sleppa at prógva tað, tey siga – ella, sum í hesum førinum – sleppa at visa, at tey hava eingi prógv.

Knút Dalsgaard

Hvar æt­lar tú tær?

Eg havi eina neyð fyri menniskjum, sum ikki kenna Jesus, og sum ikki hava givið sítt lív til Hann.

Tú kemur at lesa nakrar setningar, sum ikki eru so deiligir at lesa, teir virka móguliga áloypandi fyri teg. Men eg havi upplivað so nógv saman við Jesusi, at eg eri sannførdur um, at Hann er Tann, Hann sigur Seg vera, og eg eri eitt liv-andi vitni uppá, at Jesus eg úttali meg um í hesum skrivi er av kærleika.

Tú sum lesur hettar, tú skalt vita tað, at tú ikki ert miseydnadur, tú ert ikki ein feilur ella ein tilvild. Móguliga tú ikki hevur havt tað gott, ella hevur tað ikki gott. Móguliga tú hevur havt ein keðiligan uppvøkstur, ella móguliga hevur tað verið onkur hending, sum hevur verið í tínum lívið, sum hevur sára teg. Móguliga feilar tær onki, tú er glaður og takksamur fyri tað lívið tú livir. Men líkamikið hvør tú ert, hvat tú gert og hevur gjørt, hvat tú hevur veri ígjøgnum ella uppliva, so skalt tú vita tað, at tú ikki er ein tilvild. Menniskir hava móguliga skuffað teg, men eg kenni Ein, sum kennir teg betur enn nakar, Hann kennir teg betur enn tú kennir teg sjálvan. Hann hevur myndað teg, áðrenn tú varð í móðurlívi, Hann hevur umsorgan fyri tínum minstu trupul-leikum, Hann hevur eina heilt ávís­a ætlan við tínum lívið, Hann hevur eitt fantastist lív at bjóða tær, menniskju kunnu svíkja teg, men Hann gevur Sitt egna lív fyri teg, og Hann eitur Jesus.

Um tú ongantíð hevur givið títt lív til Jesus, so hevur tú móguleikan nú at taka avgerðina. Jesus

doyði og reis upp fyri teg, nú er tað bert upp til tín, tú hevur frían vilja. Eitt skalt tú vita, at Jesus kemur aftur ein dag, og vit vita ikki nær, Hann kann koma aftur í dag, líka so væl sum um 200 ár ella 2000 ár. Hann kemur aftur, tá Hann æt­lar Sær at koma aftur, tá kemur Hann eftir teimum, ið hava givið sítt lív til Hann, og tekur tey heim til Sín. Tú ert ikki harri yvir degnum í morgin, ei heldur næsta hálva tímanum. Tað er móguligt, at deyðin tekur teg í dag, tú hevur ein kropp, sum kann gera enda á tínum lívi nær sum helst, tú kann blíva yvirkoyrdur ella okkurt heilt annað. Tak tí røttu avgerðina nú. Játt­a teg sum ein syndara, sum hevur svikið Gud, bið Hann um fyrigeving, og bjóða Honum vælkomnan í títt lív, og gev títt lív til Hann.

Vit hava við eitt ævigt lív at gera. Hevur tú ikki tikið ímóti Jesusi og givið teg heilt og fult til Hann, áðrenn tú doyr ella verður tikin, so er Helviti heimstaður tín, og tað er í allar ævir. Loyv ikki Satan at trýsta ein múr upp millum teg og Jesus, ver tú sigrandi og brót stoltleikan, ger ímóti tínum vilja, eg eri sannførdur um, at tú fer ikki at angra tað. Hettar er sannleiki sum eg havi skrivað, tú broytir ikki sannleikan við at ikki trúgva honum! Eg skal enda við einum spurningi til tín: Hvar æt­lar tú tær? Til himmals ella helviti?